

“БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ” ЕООД

ПОРЕДИЦА БЪЛГАРСКИ ВЛАДЕТЕЛИ

Цар Симеон Велики

893 - 927

След приемането на християнството при княз Борис-Михаил (852-889) през 864 г. най-малкият му син Симеон е подготвян за духовна дейност, затова бива изпратен да учи в най-висшето училище – Магнаурската школа в Константинопол. Най-големият син – престолонаследникът Владимир Расате обаче прави опит да върне езичеството, а Енравота – вторият син – умира. Тогава Борис отстранява Расате от трона и обявява Симеон за новия български владетел.

Княз Симеон продължава и довършва започнато от баща му дело и издига България в борба за надмощие с Византия.

Още в началото на царуването на Симеон, 30-годишният мир с Византия, сключен от княз Борис-Михаил през 863 г. по време на покръстването, е нарушен. Причините за конфликта са решенията на църковния събор във Велики Преслав от 893 г., който замества гръцкия език и гръцките духовници с български. Изгонването на гръцките духовници не се харесва на императорския двор и той премества българското тържище от Цариград в Солун, с което изолира България от столицата и засяга икономическите ѝ държавни интереси.

Симеон прави опит да уреди въпроса по дипломатически път, но получава отказ. Това предизвиква междудържавен конфликт, който историците наричат ”Първата икономическа война в Европа”. През 894 г. Симеон нахлува с войските си в Тракия и побеждава византийските части, изпратени срещу него. Императорът Лъв VI Мъдри (886-912), верен на византийските дипломатически похвати, веднага привлича на своя страна маджарите (днешните унгарци), живеещи тогава между Днепър и Долни Дунав. Те нападат Североизточна България и я опустошават. Симеон започва продължителни преговори с писма до византийския дипломат Лъв Хирсфакт и в същото време сключва таен съюз с печенегите. През 896 г. съюзниците българи и печенеги нанасят съкрушително поражение на маджарите, като ги прогонват на запад в Панония.

През лятото на 896 г. войските на Симеон нанасят тежко поражение на ромеите при крепостта Булгарофигон в Източна Тракия. Византия връща българското тържище в Цариград. Статуквото е възстановено с териториални придобивки.

В началото на X век Симеон завладява териториите по Адриатическото крайбрежие и областта Драч (днешна Албания). През 904 г. прави опит да завладее Солун и границата се установява на 22 км. северно от града, което е отбелязано в Наръшкия надпис.

У българския владетел се засилва мечтата за Константинопол. През 913 г. той достига с войските си до византийската столица. По време на преговорите Симеон е коронясан символично за ”цар на българите” от патриарх Николай Мистик. Получава възможност да овладее престола на василевсите, като стане регент на малолетния император Константин VII Багренородни. Това се осуетява, защото императрица Зоя извършва преврат и отхвърля споразумението с българите.

Недоволен от тази измяна, цар Симеон опустошава цяла Източна Тракия и превзема Адрианополис (днешен Одрин). След дипломатическо затишие двете страни достигат до нова

война. Решителната битка става при р. Ахелой в полето на Анхиало (днешно Поморие). На 20 август 917 г., предвождани от самия цар Симеон, българите нанасят най-голямото поражение на византийската армия, предвождана от пълководеца Лъв Фока, и настъпват към Константинопол. Тогава Симеон започва да се титулува "Цар на българите и василевс на ромеите".

През 918 и 919 г. войната продължава в Тракия и Елада. Възникват проблеми и със Сръбското княжество – съюзник на Византия. След наказателен поход срещу Сърбия техният княз е пленен и заменен с верния на България Павел Бранович.

През 922 г. цар Симеон прави нов опит да превземе Цариград, като търси помощта на арабската флота. Преговорите с арабите се осустват, но българските войски са край Босфора. Императорът Роман Лакапин иска преговори. На 09 септември 923 г. двамата владетели се срещат с военни почести. Гвардията на Симеон го акламира на гръцки като "василевс на ромеите". С много подаръци императорът склонява Симеон да се оттегли.

През 924 г. Симеон присъединява към България Сръбското княжество. С това завършват успешните Симеонови завоевания, с които България придобива имперско могъщество с излаз на три морета.

По аналогия с названието на Карл Велики, императорът на Франкската империя, в историята се налага названието "Велики" и за цар Симеон поради неговите военни победи. Смята се дори, че цар Симеон превъзхожда западния владетел по образование и култура. Като възпитаник на Константинопол, претендент за василевс и творец на българския "Златен век" със собствена писменост и книжнина.

Цар Симеон Велики умира на 27.05.927 г. от сърдечен удар.